

TISKOVÁ ZPRÁVA

Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologický ústav AV ČR

V Holešovičkách 41, Praha 8

Tel./fax: 286 840 129, 130

E-mail: cervenka@soc.cas.cz

Národní hrdost občanů ČR

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2003</i>
Otázky:	<i>OV.50, OV.51</i>
Termín terénního šetření:	<i>19. – 26. 5. 2003</i>
Počet respondentů:	<i>1048</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>11. června 2003</i>
Kód tiskové informace:	<i>ov30611</i>
Autor výzkumu:	<i>RNDr. Milan Jeřábek, Ph.D.¹</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

V květnovém výzkumu jsme všem našim respondentům kromě jiného položili některé otázky, které zkoumaly jednak intenzitu vztahu občanů k různě definovaným územním jednotkám a jednak pocit hrdosti na Českou republiku.

Tabulka 1 – **Vazba k územní jednotce²**

Cítí se svázán:	místo bydliště	region	Česká republika	střední Evropa	západní Evropa	východní Evropa
velmi	58	36	57	25	5	2
středně	35	48	36	39	25	16
slabě	6	13	6	23	39	36
vůbec ne	1	3	1	10	24	39
neví	0	0	0	3	7	7

Pozn.: Procenta ve sloupci

Výsledky ukazují, že celkově nejsilnější vazbu občané ČR pociťují k místu svého bydliště a k ČR jako celku. Ve vyjádření vztahu v obou případech neexistuje statisticky významný rozdíl, přičemž velmi silné sepětí zde deklarovala bezmála třípětinová většina dotázaných. Tři pětiny respondentů přitom vyjádřily vztah k místu svého bydliště a k České republice stejným způsobem, pětina respondentů má silnější vazbu k místu svého bydliště a pětina naopak upřednostňuje Českou republiku. V rámci těchto dvou pětín, kde se vztah k ČR a k místu bydliště vzájemně lišil, se projevil mírné sociodemografické rozdíly – intenzita vztahu ve prospěch ČR jako celku lehce posilovala spolu s rostoucím

¹ Autor výzkumu RNDr. Milan Jeřábek, Ph.D. je vědeckým pracovníkem výzkumného oddělení České pohraničí Sociologického ústavu AV ČR. Výzkum byl podporován projektem GA ČR č. 205/02/0321 „Pracovně podmíněné migrace jako součást mezinárodního (přeshraničního) trhu práce Česka v kontextu evropské integrace“ ve spolupráci s výzkumnými týmy Západočeské univerzity v Plzni, Univerzity Karlovy v Praze, Masarykovy univerzity v Brně a Ostravské univerzity v Ostravě.

² Otázka: „Jak silně se cítíte svázán s následujícími územními jednotkami? Místo bydliště, region, Česká republika, střední Evropa, západní Evropa, východní Evropa?“ (dále viz tabulka 1)

vzděláním respondenta a byla vyšší ve velkých městech a zejména pak v Praze. Naopak jako poněkud slabší vůči ČR než vůči místu bydliště vyznívala vyjádření vazby respondentů ze střední Moravy (Zlínský a Olomoucký kraj) a z Ostravského kraje.

Jako o poznání slabší v porovnání s předchozími dvěma případy vyznělo sepětí občanů s regionem, ve kterém žijí. I tak však více než třetina (36 %) uvedla, že cítí silný vztah ke svému regionu a další bezmála polovina dotázaných (48 %) se s ním cítí být svázána „středně“. 8 % dotázaných přitom vyjádřilo svůj vztah k regionu, kde žijí, jako silnější než vztah k ČR, přičemž výrazně častěji se jednalo o respondenty z Moravy, zejména pak z Ostravského kraje.

Další výsledky zachycené v tabulce 1 ukazují, že z hlediska geografického členění Evropy se lidé v ČR cítí být nejsilněji spjati s Evropou střední (25 % silně, 39 % částečně), zatímco alespoň středně silnou vazbu na západní Evropu uvádí pouze 30 % dotázaných a na východní Evropu jen 18 % respondentů.

Tabulka 2 – **Hrdost na Českou republiku³**

je hrdý na ČR pokud jde o	jednoznačně ano	spíše ano	spíše ne	jednoznačně ne	neví
fungování demokracie	5	33	44	14	4
politický vliv ve světě	4	28	46	14	8
ekonomické výsledky	1	10	52	33	4
sociální zabezpečení	2	23	46	24	5
ozbrojené síly	6	35	32	14	13
historie	45	43	7	2	3
věda a technika	24	53	14	2	7
sport	50	41	5	1	3
kultura	38	51	7	1	3
vztah k cizincům	3	35	39	6	17

Pozn.: Procenta v řádku

Pokud jde o pocit národní hrdosti, naprostá většina respondentů jej vyjádřila v souvislosti se sportem (91 %), kulturou (89 %), historií (88 %) a v o něco menší míře i s vědou a technikou (77 %). Jiné důvody jako zdroj pro pocit národní hrdosti vidí jen menšina populace: v případě ozbrojených sil to je 41 %, v případě fungování demokracie či vztahu k cizincům 38 %, v případě politického vlivu ve světě 32 %, v případě sociálního zabezpečení 25 % a v případě ekonomických výsledků dokonce jen 11 %. Ve vztahu k ekonomickým výsledkům, sociálnímu zabezpečení, ale i k postavení ČR ve světové politice a k fungování demokracie pak nadpoloviční většina občanů necítí hrdost na ČR.

Analýza z hlediska sociodemografických a jiných třídících charakteristik ukázala, že na ČR v souvislosti s uvedenými sociálněekonomickými a politickými záležitostmi jsou více hrdí lidé, kteří jsou spokojeni se současnou politickou situací a kteří příznivě hodnotí životní úroveň své domácnosti. Z hlediska politických preferencí příznivci ODS vyjadřovali častěji pocit hrdosti na ČR kvůli fungování demokracie, politickému vlivu ve světě a ozbrojeným silám. Společně se stoupenci ČSSD pak poněkud lépe z hlediska pocitu hrdosti na ČR hodnotili i ekonomické výsledky a stav sociálního zabezpečení. Naopak relativně méně hrdosti ve vztahu k politickým a sociálněekonomickým realitám ČR pociťují voliči KSČM a lidé, kteří by se nehodlají zúčastnit případných voleb do Poslanecké sněmovny.

³ Otázka: „Jste hrdý na ČR v následujících věcech? Fungování demokracie, politický vliv ve světě, ekonomické výsledky, sociální zabezpečení, ozbrojené síly, historie, věda a technika, sport, kultura, vztah k cizincům?“ (dále viz tabulka 2)